Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Число 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го ЛИПНЯ 1978 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 12, 1978 No. 155. VOL. LXXXV.

22 ЮНАКИ ВІДБУЛИ ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР НА СОЮЗІВЦІ

Учасники хлоп'ячого табору на Союзівці зі своїми опікунами.

Союзівка. — Двадцять два хлопці, у віці від 7 до 11 років, закінчили двотижневе таборування на цій оселі УНСоюзу в суботу, 8-го липня, поставивши для своїх родичів і деяких гостей програму пісень, рецитацій і скечів. Таборовиками, які замешкували в затишній віллі „Львів", опікувалась командантка п-і Христина Примада-Демиденко при допомозі бунчужної Віри Чуми та сестричок і братчиків: Дани Таращук, Юлі Галайдіди, Катрусі Шморгай, Ірени Скрибайло, Романа Федорціва, Петра Ігната і Маркіяна Дидика. На програму табору складались лекції української мови, історії та культури, спортові гри і забави, вивчення пісень, віршів, танків, тощо.

Після заключної програми в суботу перед полуднем, таборовики звинули американський і український прапори та молитвою, відспіванням українського національного гимну і традиційного „Ніч вже йде" попрощали Союзівку та своїх опікунів під час таборування. До них коротко промовляли п-і Х. Принада-Демиденко і управитель Союзівки Володимир Квас. Серед присутніх гостей був колишній головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір і о. А. Павлюк, місцевий парох, який був духовним опікуном таборовиків.

Після закінчення хлоп'ячого табору до віллі „Львів" почали з'їжджатися учасники школи народних танців, яка триватиме до суботи 22-го липня. Головним інструктором є танцюрист-хореограф Петро Марунчак з Монтреалю. Діточий табір для дівчат у віці від 7 до 11 років триватиме від 22-го липня до 5-го серпня.

45 учасників змагань у тенісових першенствах на Союзівці

Фіналісти, організатори і гості після церемонії вручення нагород на кортах Союзівки

Союзівка. — Сорок п'ять змагунів взяли участь в тенісових першенствах СУАСТ-Схід, які відбулися в суботу і неділю, 1-го і 2-го липня, на кортах цієї оселі УНСоюзу. Змагання, що їх організував Карпатський Лещетарський Клюб, проходили в чотирьох групах чоловіків і в групі жінок.

В групі чоловіків, в якій змагалося 19 тенісистів, переможцем вийшов Юрій Савчак („Тризуб" Філядельфія), здобуваючи вже восьмий раз цей примат. У фіналі Ю. Савчак переміг Мирона Шенкірика, 18-літнього студента з Лос Анджелесу, який є працівником на Союзівці, вислідом 6—3, 6—3. У півфінальних грах Ю. Савчак елімінував Юрія Вальчука (КЛК), 6-3. 6-3, а М. Шенкірик — Мирона Гуру („Чорноморська Січ", Нюарк) вислідом 6-2, 6-4. Несподіванкою в цій групі була програна минулорічного чемпіона Романа Ракочого, мол., до М. Гури вже в першій рунді, вислідом 6—4, 6—4.

В групі жінок (6 учасниць) перше місце здобула Мерілин Гуляк (Союзівка), перемагаючи у фіналі попередню чемпіонку Арету Ракочу (КЛК) після завзятих змагань вислідом 6—4, 2—6,7—6. В півфіналах М. Гуляк перемогла Д. Товпаш (Союзівка) 6—3, 6—1, а А. Ракоча — Христину Карпевич (КЛК) вислідом 6—1, 6—1.

В групі молодших сеньйорів Олександер Олинець („Тризуб" Філяфельфія) закріпив за собою цей примат четвертий рік підряд, перемагаючи в цьому турнірі в фіналі Зенона Снилика („Чорноморська Січ") 6—2, 6—2. У півфіналах О. Олинець вивлімінував Бориса Кучинського („Ч. Січ") 6—2, 6—1, а З. Снилик — Богдана Стопницького („Сокіл" Сиракюзи) вислідом 6—4, 6—4. В цій групі стартувало вісім змагунів.

В старшій групі сеньйорів переможцем вийшов д-р Володимир Вірщук („Леви" Чікаґо), перемагаючи у фіналі свого клюбового товариша Олександра Куця вислідом 6—3, 6—3. У півфіналах д-р Вірщук добився маркантної перемоги, елімінуючи д-ра Ярослава Рожанковського (КЛК) 6—3, 7—5, а О. Куц переміг д-ра Володимира Ленця (КЛК) 6—1, 6—3.

В групі переможених чоловіків перше місце здобув Юрій Петрикевич (КЛК), виграючи трисетівку проти Андрія Олексіва (Союзівка) вислідом 6—3, 2—6, 6—2. В групі переможених сеньйорів перше місце здобув Марко Фалинський (КЛК), перемагаючи у фіналі Остапа Михайлюка („Ч. Січ") 6—2, 6—2.

В групі юньйорів, в якій змагалось вісім юнаків різного віку, перше місце здобув Мирон Фалинський (КЛК), перемагаючи у фіналі Юрка Цікала (Союзівка) вислідом 6—1, 6—4. У півфіналах М. Фалинський переміг Андрія Кухара (Союзівка) 6—2, 6—1, а Ю. Цікало — Адріяна Кутка (Союзівка) вислідом 6—4, 6—4. Слід відмітити, що п'ять з вісьмох змагунів в цій групі були учасниками тенісового табору на Союзівці.

Після кінцевих гор в неділю, фіналістам вручили нагороди головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис, його попередник на цьому пості і сам учасник турніру Йосип Лисогір, управитель Союзівки Володимир Квас та члени турнірової комісії інж. Роман Ракочий, ст., інж. Ю. Савчак, З. Снилик, Ярослав Рубель і Ю. Петрикевич.

Наступні тенісові змагання на Союзівці — це турнір в подвійних грах, який відбудеться в суботу і неділю, 12 — 13-го серпня.

СОВЄТИ СУДЯТЬ ЩАРАНСЬКОГО І ҐІНСБУРҐА, АМЕРИКА І СВІТ ПРОТЕСТУЮТЬ

Александер Ґінсбург

Анатолій Щаранський

У понеділок, 10-го липня, у закритій судовій залі та забарикадованими доступами до неї почався судовий процес над відомим совєтським дисидентом, 30-літнім Анатолієм Щаранським, обвинуваченим в „зраді батьківщини", точніше у зв'язках з аґентами Американської Розвідчої Аґенції та передачі їм державних таємниць. Рівночасно в місті Калюґа, віддаленій на 100 миль на південний захід від Москви, почався подібний суд над другим відомим совєтським дисидентом жидівського роду, Александром Ґінсбурґом, який завідував фондами, що їх пересилав із своїх гонорарів Александер Солженіцин на допомогу родинам ув'язнених дисидентів, та якого судять за „антисовєтську пропаґанду."

Рівночасно із започаткування судової розправи над Щаранським і Ґінсбурґом, в поодиноких вільних країнах світу, зокрема в Америці, почалися рішучі урядові і приватні акції протесту проти цих судових розправ. До більших демонстрацій дійшло зокрема в Ню Йорку біля Об'єднаних Націй та приміщень совєтських місій і установ, включно з підкладенням бомби в приміщеннях совєтського „Інтуриста", вибух якої не вчинив більших пошкоджень і нікого не поранив.

Крім формальних протестів у Вашінґтоні, суд над Щаранським і Ґінсбурґом гостро засудили британський прем'єр Джеймс Каллаґан та британський міністер закордонних справ д-р Дейвід Овен у своїх виступах в Палаті Громад, але вони, подібно, як і державний секретар Сайрус Венс у Вашінґтоні, не погоджуються з публічними вимогами гостріших дипломатичних та інших урядових протестаційних акцій у зв'язку з цими судами.

Вашінґтон. — Державний секретар ЗСА Сайрус Венс заявив в суботу, 8-го липня ц. р., що Білий Дім здержав поїздку до Москви двох урядових місій, протестуючи таким чином проти суду над Щаранським і Ґінсбурґом. Венс однак заявив, що він, не зважаючи на застереження в Державному департаненті, вибирається в дорогу до Женеви, де він має зустрінутися з міністром закордонних справ СССР Андрем Ґромиком для обговорення важливих проблем, пов'язаних з переговорами САЛТ-2. Він однак повезе до Швайцарії особистого листа президента Джіммі Картера до Леоніда І. Брежнєва та передасть його Ґромикові. В листі президент Картер порушує справи переслідування дисидентів в СССР і суду над обидвома згаданими активістами. В суботу, 8-го липня Венс відчитав на пресовій конференції офіційну заяву Державного департаменту, в якій обвинувачується СССР за переслідування і суд над Щаранським і Ґінсбурґом. У заяві, між іншим, говориться, що суд над двома згаданими дисидинтами може спричинити великі шкоди і зруйнувати базу, на якій спирається американсько-совєтська співпраця. Венс при тому повідомив кориспондентів про відкладання поїздки до Совєтського Союзу двох урядових делеґацій, одну з яких мав очолювати дорадник президента для справ науки д-р Френк Пресс.

Проте, політичні спостерігачі висловили думку, що концепція Венса про ведення безперервно переговорів САЛТ без огляду на інші труднощі у відношенні до СССР, мабуть перемогла, бо він все таки, два дні після започаткування процесу над Щаранським і Ґінсбурґом, зустрінеться з Ґромиком, хоч деякі американські політичні діячі, в тому числі амбасадор ЗСА до Москви Малколм Тун, дораджували таку поїздку відкласти. Очевидно в Державному департаменті були й такі, які виступали проти задержання урядових делеґацій до СССР, але президент Картер здержав їх на рекомендацію д-ра Збіґнєва Бжезіньского, свого дорадника в справах крайової безпеки.

До урядової протестної акції долучився також амбасадор Артур Голдберґ, вашінґтонський правник, який очолював американську делеґацію на другу фазу Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва в Беоґраді. Ґолдберґ, колишній член Найвищого Суду ЗСА і амбасадор до ОН заявив кореспондентам, що суд в Москві спричиняє для нього великий особистий смуток, бо він на протязі шістьох місяців намагався в Беоґраді переконати совєтів про важливість прав людини і турботу відносно переслідуваних за переконання. „Я надіюся, — заявив амбасадор Ґолдберґ,— що совєтські чинники, розпочинаючи суд, матимуть на увазі західню публічну опінію про непошанування Гельсінкської угоди в СССР і витягнуть з цього відповідні висновки".

На суд, як у попередніх випадках, не допущено обсерваторів закордонних амбасад, кореспондентів, ба навіть членів родини. Мати Щаранського, Іда Мілґром, написала протестного листа до Леоніда Брежнєва, протестуючи не тільки проти недопущення її на залю суду, але також проти поведінки прокуратури, яка не повідомила її про започаткування процесу.

Ізраїльський уряд формально відкинув єгипетський мировий плян

Єрусалим/Відень. — Минулої неділі, 9-го липня, ізраїльський уряд прем'єра Менахема Беґіна формально відкинув мировий плян єгипетського уряду, який містить пропозицію, щоб Ізраїль протягом 5-річного „переходового періоду" звільнив окуповані арабські території на західньому березі ріки Иордан, старовинну частину Єрусалиму і землі біля міста Ґази, як теж пропонує, щоб ті території були тимчасово контрольовані Йорданією та Єгиптом, тобто країнами, до яких ці землі належали перед війною в 1967-му році. Відкидаючи єгипетський плян, ізраїльський уряд після недільної кількагодинної наради офіційно заявив, що цей плян „цілком несприйнятливий для Ізраїля".

Як відомо, уряд прем'єра Беґіна ще перед тим, заки формально одержав єгипетський плян, кількакратно повідомляв, що не може погодитися на нього „з уваги на потенційну небезпеку для країни", але щойно минулої неділі офіційно відкинув його.

У той же день ізраїльський уряд формально прийняв запрошення уряду ЗСА взяти участь у безпосередніх переговорах з представниками Єгипту, які заплянованi на 18 і 19-го липня в Лондоні і на які мають прибути ізраїльський та єгипетський міністри закордонних справ, Моше Даян і Мохаммед Ібрагім Камель, як теж державний секретар Сайрус Венс.

САНДРО ПЕРТІНІ — НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ІТАЛІЇ

Рим, Італія. — Пресові аґентства інформують, що обидві палати італійського парляменту обрали на чергового президента Італії 81-річного героя Другої світової війни, члена італійської Соціялістичної партії Сандро Пертіні, який займає місце колишнього президента Джованні Леоне, який уступив зі свого становища тому, що деякі політичні партії, зокрема Комуністична, висловили йому недовір'я, обвинувачуючи його у фінансових надужиттах.Петріні здобув у 15-му голосуванні 832 голоси з усіх 995 і тим самим став сьомим президентом Італії відчасу створення там республіки в 1946 році.Італійські політичні партії не були добре приготовані до виборів президента, головно після вбивства червоними бриґадистами колишнього прем'єра і голови Християнсько-демократичної партії Альдо Моро, який, за всіма даними, мав бути черговим президентом країни. Заприсяження нового президента відоулося в неділю, 9-го липня ц. р.

Сандро Пертіні був висунений соціялістами на це становище після 10-ох днів безплідних парляментарних дебат і голосувань, які не давали жадному кандидатові потрібної кількости голосів і піддержки усіх діючих політичних партій. В п'ятницю, 7-го липня, християнські демократи вирішили піддержати Пертіні, як стало відомо, що дальше голосування загрожує коаліції християнських демократів з комуністами і може довести до чергової урядової кризи, яку ледве вдалося полагодити недавно. Обидва керівники найбільших в Італії політичних партій — генеральний секретар Компартії Енріко Берлінґуер і Беніґно Закаґніні, який був першим кандидатом на становище президента від християнських демократів, висловили свої похвали на адресу нового президента, кажучи, що він є репрезентантом покоління, яке змагалося за демократичні права в Італії.

Совєти піддержуватимуть Сирію у випадку нападу Ізраїля на Ливан

Бейрут, Ливан. — Пресові аґентства інформують, що Совєтський Союз приобіцяв Сирії, що він „не стоятиме безчинно, якщо Ізраїла нападе на Ливан", — заявили арабські газети, покликаючись на урядові джерела. Бейрутські газети стверджують, що Сирія вислала до Москви своїх високих політиків і військовиків, яким комуно-московські верховоди мали заявити, що якщо Ізраїль з допомогою З'єднаних Стейтів Америки пробуватиме вмішуватись у справи Ливану, або зачепить Сирію, то Совєтський Союз не стоятиме безчинно. Ливанські газети покликаються на східньоевропейські джерела, яких не називається поіменно.

Як відомо, ливанські християни звернулись офіційно до ізраїльського уряду за допомогою у боротьбі проти Сирії, яка вдержує свої війська в Ливані, як нібито мирний корпус Арабської Ліґи. 30.000 сирійських військовиків перебувають на території Ливану від 1976 року, ввесь час намагаючись роззброіти боївки християн і виставити їх на небезпеку відплати з боку палестинських партизан і ливанців-магомметан. Президент Ливану Еліяс Саркіс намагається всіма засобами полагодити міжконфесійний конфлікт, який коштував уже стільки жертв ливанському народові, і навіть погрожує уступленням, якщо бої будуть продовжуватися. Амбасадор ЗСА в Ливані Ричард Паркер й інші дипломати, зацікавлені замиренням на Близькому Сході, роблять все можливе, щоб Саркіс не уступив, бо тоді конфлікт в Ливані значно погіршився б і могло б дійти до нового кровопролиття.

ЗСА бажають поліпшення відносин з Анґолею

Вашінґтон. — Уряд президента Джіммі Картера продовжує свої старання в справі поліпшення відносин із марксистським урядом африканської Анґолі, надіючись, що кращі зв'язки спричиняться до замирення між Анґолею і сусіднім Заіром, як теж до зменшення залежности Анґолі від Совєтського Союзу і Куби. Як відомо, марксистський уряд президента Аґостіна Нето прийшов до влади тільки завдяки військовій допомозі з боку Москви і Гавани, а навіть під сучасну пору в тій африканській країні, колишній португальській колонії, находиться біля 20,000 кубинських вояків.

Білий Дім дуже вдоволений з минуломісячної поїздки до Анґолі Доналда МекГенрі, члена делеґації ЗСА до Об'єднаних Націй, який переговорював з членами анґольського уряду можливості ліквідації довготривалого конфлікту із Заіром, зокрема припинення нападів катанґських партизанів із анґольських баз на південну заірську провінцію Шаба, колишню Катанґу. Також обговорено ролю, яку Анґоля може відіграти в розв'язці конфлікту в Південно-Західній Африці, яка перебуває під контролею Південно-Африканської Республіки.

ЛУК'ЯНЕНКО ВИСТУПАЄ ПРОТИ КРИТИКІВ МОРОЗА

Левко Лук'яненко

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Друкуємо вийнятки з ширшого самвидавного документу, який кидає чимало світла на відомий вже від довшого часу в концтаборах СРСР, а теж частинно на Заході, конфлікт, який заіснував ще минулого року між Валентином Морозом і Данилом Шумуком.

Шумук обвинувачує Мороза в намаганні присвоїти собі особливе місце серед українських політв'язнів, закидає йому еґоцентризм і подібне. Таку свою опінію Шумук передав також у листах до різних осіб, які живуть за межамиСССР. Відомо, що непорозуміння між Морозом і Шумуком перенеслися на інших політв'язнів. Останньо російський самвидавний орган „Хроника текущих событий" у своєму 47 випуску поінформувала, що в одному з Мордовських таборів утворився комітет трьох в'язнів, а саме Данила Шумука, о. Василя Романюка й Едварда Кузнєцова, який виніс догану Морозові та Іванові Гелеві за „негідну для політичного в'язня поведінку". Щобільше у цій же інформації „Хроніки" кажеться, що Мороза обвинувачують теж у тому, що він наче б то роз'ятрює національну ворожнечу, зокрема у відношенні до росіян та євреїв".

Як виходить з наведеного тут документу, в обороні Мороза і проти його критиків виступив Левко Лук'яненко. Свого листа до Д. Шумука і його однодумців Лук'яненко вислав ще минулої осені, отже перед своїм арештом в лютому ц. р. Л. Лук'яненко нічого не згадує про мниму „ворожість" Мороза до інших народів СРСР, він лише зупиняється на обвинуваченнях Мороза в тому, що він веде себе суворо у відношенні до своїх товаришів і вимагає для себе спеціяльної пошани і т. п.

Слід відмітити, що таке: персональні конфлікти між довго ув'язненими в'язнями, також такими, яких лучать спільні ідеали боротьби, не є новим явищем. Непорозуміння постають на тлі різних побутових причин, що про них відомо кожному, хто колинебудь перебував в ув'язненні. Проте відомо теж, що коли йдеться про політичних в'язнів поневоленого народу, в поглиблюванні конфліктів між ними, ставлення цих конфліктів у зовсім іншу площину, чи прямо в їх провокуванні, заінтересований кожний окупант. Тому треба думати, що непорозуміння між українськими політичними в'язнями використовують для себе теж органи КҐБ.

Повний текст листа Лук'яненка буде надрукований в окремій збірці „Зошитів самвидаву", що появиться у видавництві „Сучасність" разом з іншими писаннями Левка Лук'яненка.

„Панові Шумуку та всьому смугастому кошеві.

Шановні Друзі!

Мені переслали Ваш лист землякам-краянам. Він закінчується словами: ,Повірте нам'. Я Вам повірив. У що повірив? У те, що Ви пишете. Ви пишете, що він ображав Вас, принижував, вимагав його слухати, інтригував, самозакохано погладжував себе по щічках і т. ін. і т. п. Ви багато пишете такого, з чого виходить, що він груба, різка, самозакохана людина з претенсіями на супермена.

Я вірю, що Ви написали правду. Я вірю, що так воно й є. Це дуже сумно. Щоправда мене втішає, що Ви ні словечка не мовили про його політичну позицію, отже у цьому пляні панові М. нічого закинути. Далі почну речення з ,але', яке починатиму, проте, не виправданням пана М., а радше докором авторам листа. А втім, хай це буде не докір, а звернення уваги на одну обставину, якої Ви недобачили. Кожен з вас окремо — розумна людина. І все-таки під впливом гуртового настрою Ви до справи підійшли однобічно, що й призвело Вас до невірного кроку.

Отже я вірю, що Ви сказали правду, але та правда стосується однієї сторони людської особи, а їх є дві.

Перша - це індивідуальні риси характеру, вдачі, виховання: нетерпимість, грубість, інтриґанство, зарозумілість, чванькуватість тощо. Такі, наприклад, як сідання тричі денно на унітаз, обкусування нігтів, гризіння кінчика олівця та багато-багато інших індивідуальних звичок та рис по-

(Закінчення зі стор. 4-ої)

Едвард Касинець (УНІГУ) обраний на голову Слов'янської Секції Американської Бібліотечної Асоціяції

Едвард Касинець

Кембрідж (ФКУ). — У висліді загальнодержавного голосування членів Слов'янської і Східньоевропейської Секції Асоціяції Висошкільних і Дослідних Бібліотек, Едвард Касинець бібліограф-дослідник і бібліотекар україністичних студій в Гарвардській університетській Бібліотеці, був обраний на голову згаданої Секції.

Едвард Касинець народився в Ню Йорку, 10 жовтня 1945 р. Має наукові знання з історії, бібліотекознавства та архівістики Колюмбійського університету, Американського Університету, Колеґії ім. Сіммонса та Іллінойського університету. Був бібліотечним і архівним дорадником урядів ЗСА й Канади. Здобув декілька нагород за свою працю і є автором понад 20 розвідок з ділянки бібліотекознавства та інформатики. Він доповідав на ці теми в низці північноамериканських і британських високих шкіл. У 1971 — 72 рр. провів рік на дослідах у совєтських бібліотеках і архівах, одержавши стипендію АЙРЕКС від Державного департаменту ЗСА

27 червня ц. р. п. Касинець був головним промовцем на зборах Секції в Чікаґо. Він говорив на тему: „Спостереження над історією славістичної бібліографії у ЗСА".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову шпигунська афера

Ще добре не притихла справа 13-ох советських шпигунів, викинених канадським урядом з країни, і афера високого дипломата в Організації Об'єднаних Націй, заступника генерального секретаря для справ Ради Безпеки Аркадія Шевченка, як у світі знову голосно заговорили про нову советську шпигунську аферу, також тісно пов'язану з ОН і її агенціями у вільному світі. Тим разом центром уваги став колишній заавансований працівник европейської квартири ОН в Женеві Владімір Резун, який, переїхавши потаємно до Великої Британії і, одержавши там політичний азиль, розкрив широкорозгалужену сітку советських шпигунів, які вже роками намагаються все глибше й глибше інфільтрувати агенства ОН, зокрема в Европі, намагаючись при тому притягати до цієї підривної праці також автохтонів, тобто швайцарців та людей інших національностей, затруднених на базі квот у цій міжнародній організації. Згідно з інформаціями західньої преси, тільки у самій Швайцарії перебуває на службі в ОН 300 советських громадян, з яких бодай 100 до 120 є на службі КҐБ. Невідомо, чи у пов'язанні з втечею В. Резуна, але зі Швайцарії в останньому часі виїхало до Советського Союзу поважне число советських ,,дипломатів'', включно з Зоєю Міроновою, амбасадором СССР до Швайцарії, яка у недавній зустрічі з кореспондентами оправдувалась, що не зможе з ними зустрітись в найближчому часі, бо мусить виїхати до Москви на ,,консультацію''.

Дуже поважні закиди покищо висунено проти двох советських високих урядовців ОН, а саме, Гелія Днєпровського, який від половини липня мав перебрати становище директора персонального відділу в европейській квартирі ОН, але це назначення покищо здержав генеральний секретар цієї організації Курт Вальгайм до вияснення справи, і проти Владіміра К. Лобачева, затрудненого в Ню Йорку, який також, під претекстом організування перекладачів для ОН, виїхав після втечі Резуна до Москви. Дійсно, у ланцюгу різних шпигунських афер комуно-московські імперіялісти займають передове місце. Прикладів для цього можна навести багато, починаючи від Ігора Ґузенка в Канаді, 105 викинених з Великої Британії советських шпигунів, голосну шпигунську справу в міністерстві оборони Західньої Німеччини, яка закінчилася резиґнацією міністра оборони Лєбера і багатьох його співробітників, шпигунські скандали у Франції й інших країнах, та кінчаючи дуже неприємною для Советського Союзу втечею Владіміра Резуна, проти уділення азилю якому гостро протестують советські верховоди перед британським урядом.

Все це є пригадкою і перестророгою для вільного світу, що комуно-московські імперіялісти вдержують поза кордонами СССР тисячі високовишколених шпигунів, які діють в характері ,,дипломатів'', делегатів до ОН, представників міністерства торгівлі, вчених і артистів, які відвідую країни Заходу в рамках культурної виміни тощо. Еспанія може послужити наглядним прикладом цьому: поки там не було жадних советських місій, не було також советських шпигунських скандалів; тепер Борис Богомолов, який в Парижі виступав, як радник советської амбасади, але опісля був зідентифікований західніми розвідками, як старшина КҐБ, зумів розвинути широку діяльність советських шпигунів, трьох з яких еспанський демократичний уряд вже був змушений викинути з країни. Наведені приклади дають загальне уявлення про злочинну діяльність советських ,,дипломатів'' у країнах вільного світу та вдаряють у великий дзвін тривоги, щоб таким чином допомогти тим державним чинникам на Заході, які, зрозумівши небезпеку від такої діяльности советських шпигунів, намагаються її невтралізувати.

Роман Рахманний

ДВІ НАЦІЇ НА ,,ЦІЛОПАЛЬНОМУ ЖЕРТОВНИКУ'' СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Немає такого лиха, яке не дало б принаймні деяких добрих наслідків, якщо те лихо поборювати послідовно, наполегливо, розсудливо і всією громадою. Головна трудність лише в тому, щоб збудити громаду і спонукати її до співдіяння в даному напрямку.

Недавно розповсюджений на американській телесітці фільм про загибель декількох мільйонів жидів під час німецької окупації майже всіх країн Европи ненароком збудив українську громаду на північноамериканському континенті. Зовсім несподівано для себе українські глядачі спостерегли, що навіть тридцять три роки після закінчення Другої світової війни жиди не забули про гекатомби своїх жертв. А українці вже почали забувати про свої жертви наці-німецького і совєто-російського терору.

Однак, ще більшою несподіванкою для них було те, що після такого довгого часу автори, організатори і виробники документальних фільмів про переслідування жидівської меншости під володінням нацистського режиму Німеччини в Европі далі безрозбірливо плямують українців, неначе головних співробітників того режиму в цьому ганебному ділі. Так неначе б саме під час Другої світової війни на території України не було співдіяння між українцями і жидами, які знайшлися у смертельному затиску — між німецьким молотом і совєторосійським серпом.

Після пробудження

Перша реакція на таке узагальнене знеславлення українців, як окремої національности, виявляється почуттєвим обуренням, що спонукує протидіяти цій кривді демонстраціями, вигуками чи будь-якими іншими радикальними засобами. Тим часом, збудившися під звуки прикрої дійсности, немає потреби вдаватися аж до таких заходів. Час бурхливого реагування на такі вихватки вже проминув. Настала пора на спокійний, плянований і розсудливий протинаступ на цьому фронті за свою достойну самобутність.

Насамперед пора зрозуміти, що знеславлювання українців у такий чи інший спосіб допускаються люди старого покоління, що їх навіть могила не виправить. Вони й невинні в тому, що визнають ці погляди про українців, зформовані під володінням росіян, поляків, угорців, румунів чи інших окупантів України. Це звичка легковажити українців, як селянську та хліборобську національну групу, засуджену на ,,злиття'' з панівною нацією в даній державі. Додайте до того ще релігійно-історичну пропаґанду проти українських політичних та військових діячів і маєте картину реакційного світогляду, що його визнають декілька мільйонів осіб.

Це світосприймання втрималося не лише серед росіян, поляків, румунів чи мадярів, але й покутує також у головах багатьох німців, чехів, англійців, французів і американців.

Українська культурно-політична еміграція за минулих 30 років багато зробила у віковому зусиллі української нації, що має на меті розбити цей мур погорди й упередження навколишнього людства. Сьогодні, паралельно з залишками того реакційного муру, існують оази свіжої, зеленої думки про українців та їхні прагнення.

Справа жидівсько-українських взаємовідносин відзначається таким самим паралелізмом: ще існує між цими двома національностями високий і товстий мур недовір'я, упередження і ворогування, але й існують уже прориви в ньому з буйною зеленню взаєморозуміння, усвідомлення подібности долі обох народів і, може, навіть співчуття.

Позитивний підхід

Ось так міркуючи, я радив своїм слухачам на вечірці ,,Живої Газети'' в ,,Українському Домі'' в Торонті не гарячитися з приводу згаданого фільму, чи будь-яких інших вихваток протиукраїнського характеру.

Поперше, тому, що кожна поневолена національність мусить безустанку скидати груз, пил і грязь із свого обличчя та своїх плечей, нанесений не лише чужинцями, а й також своїми перевертнями і недотепами. А це завдання декількох поколінь, а не двох-трьох років часу. Обурення не вистачає.

Подруге, поновне знеславлювання українського імени являє собою кінцеву стадію в житті того покоління чужинців, які навіть на схилі свого віку не спроможні зрозуміти і прийняти нову дійсність: українці ніколи не воювали і не воюють з жидами, але боряться за свою незалежність проти імперіялістичних сусідів, зокрема росіян. Якщо якась інша національність асимілюється з росіянами і допомагає їм гнобити український народ, тоді члени тієї національности мусять час від часу постраждати в цій визвольній боротьбі. Це стосується також тих українців, що русифікувалися і протиставляться самостійницькій ідеї українського народу. Покоління таких коляборантів — свідомих чи несвідомих! — мусить вмерти і воно вимирає. Тому реакційні погляди таких людей треба прямо знехтувати.

Потретє, наша реакція на викривлювання поглядів, історії, життя, побуту, культурних і політичних аспірацій українського народу — чи то у пресі, в радіомовленні, в кіно чи телевізії — повинна бути конструктивна. Мало гукати ,,Це — брехня!'' або ,,Нас кривдять!''... Треба показати світлу позитивну сторінку життя і діяння українців.

Дехто вже пішов цією дорогою і тут варто згадати їхню конструктивну ініціятиву. Український Конґресовий Комітет Америки своїми заходами домігся того, що офіційні речники американських жидів заявили: організована громадськість жидів Америки не має нічого спільного з фільмом ,,Голокост''. Комітет Українців Канади у Вінніпезі організував зустріч з представниками канадських жидів, на якій то зустрічі д-р П. Мірчук, колишній політв'язень німецького концтабору в Авшвіці, розказав про частину українського ,,голокосту'' під німецьким нацистським режимом.

Частина української молоді в Америці та в Канаді ініціювала свої заходи, що спрямовують жидів і українців на спільний шлях боротьби проти російських червоних нацистів за право жидів і українців жити власним життям по своїй волі та на волі. У Філядельфії створено Лігу проти знеславлювання українців, але водночас організовано спільний українсько-жидівський протест проти переслідування жидів та українців у Советському Союзі.

Немає сумніву, що інші політв'язні німецьких тюрем і концтаборів — поодиноко і спільно — причиняться до відсвіження пам'яти про українську цілопальну жертву, що своєю ідейністю переважує окремі випадки коляборанства.

Спільний обов'язок

Молодше покоління українців Америки, Канади, Великобританії, Франції, Західньої Німеччини й Австралії повинно масово включитися в акцію позитивного висвітлювання ролі українців в Другій світовій війні та переслідувань, що їх вони зазнали від двох окупантів: німців і росіян.

Замість витрачати час, енергію та грошові засоби на масохістську полеміку зі старшою громадськістю в ім'я псевдоінтернаціональних концепцій, ті молоді люди — виховані та освічені за кошти українських батьків! — повинні віддати свій труд на оборону чесного імени українського народу.

Не можна промовчувати і того, що наші молодші наукові сили повинні врешті зважитися і на ,,складні'' чи ,,делікатні'' теми та опрацьовувати книги, щоб обґрунтовувати українську позицію навіть у такому пекучому питанні, як жидівсько-українське. Пора вже показати науковими працями те, що в журналістичному жанрі згрубша накреслили навіть такі автори, як І. Дзюба, С. Караванський і В. Мороз. А саме:

В історії українсько-жидівських відносин за минулих сто років є значно більше аспектів взаєморозуміння і співпраці, ніж конфліктів і ворожости. Треба з-під грязі й намулу імперіялістичних доктрин відкопати й винести на світло денне правду про трагічне співіснування і співстраждання двох національностей на всьому східньоевропейському ,,цілопальному жертовнику''.

Це наш спільний обов'язок супроти тих, які вмерли на тому жертовнику, щоб їхня національність могла жити і розвиватися, як інші.

Софія Наумович

ФІЛЬМ ПРО ШЕВЧЕНКА І МОСКОВСЬКА ОЛІМПІЯДА

(1)

Небагато українців дістали запрошення (а ще менше з них скористалися) на сходини французьких інтелектуалістів у справі ,,моральної хартії'' та бойкоту тоталітарних імпрез, як наприклад Олімпіяда у Москві. Вони відбулися в залі театру д-Орсе, яку відпустив їм славетний режисер Жан-Люї Барро, та зібрали всю інтелектуальну ,,сметанку'' Парижу. Запрошення підписали жидівські, московські й українські (Леонід і Тетяна Плющі) ,,дисиденти'', які й були доповідачами, а після них висловлювалися фізики, генетики, медики, психоаналісти, історики, спортовці й інші. Публіка входила до залі з летючками з вітражем Т. Шевченка та знімкою Ґінсбурга, якого саме тепер судять за завідування фондом політв'язнів, а рівночасно розкупила брошурки про Український гельсінкський комітет за ред. В. Косика у Парижі та Р. Сербина в Канаді. Продажем зайнялися українські студенти. Скоропостижний наслідок цієї діяльности проявився у тому, що Йонеско висловив бажання мати Шевченкові поезії у перекладі на французьку мову, бо він не може читати оригіналу. Йому вказали на невеличкий томик перекладів з ,,Кобзаря'' французького поета Гієвіка.

Програму вечора вів Йонес Канакіс — грек із Праги, а почали її т. зв. ,,мистецькі'' точки. Молодий арґентинський поет, Мена, заспівав пісню Неруди ,,Кондор Кан'' під звуки гітари, проти президента Віделі, а два старі московські гітаристи — заяложені ,,циганські романси''. Тоді, один за одним, виступали ,,дисиденти'', згадуючи на різний лад Ґінсбурга. Буковський прочитав спершу ,,послання'' Солженіцина, щоб захищати роздавця його фондів, а тоді сказав про Ґінсбурга як видавця ,,Синтаксису'', що він містив поезії 10 поетів, не зважаючи на їхню вартість, мовляв, ,,погані поети теж мають право на друк''. Максімов говорив про ,,права людини в російському розумінні'', бо адже ,,Сахаров інтервенював у Пакістані, Індонезії, Південній Америці''... Уміжчасі Канакіс прочитав ,,послання'' проф. Львова з підтримкою бойкоту наукових з'їздів у СССР.

Останнім і головним промовцем, на якого всі чекали і чиє слово переривано частими оплесками і сміхом, був Леонід Плющ. Коротко згадавши Ґінсбурга, він зразу прийшов до критики безпринципности західньої демократії, яка заламалася у Београді, після якого терор у СССР помітно посилився, а політичні вбивства стали на порядку дня: вбито брата Вячеслава Чорновола — українського журналіста, і брата Михайла Осадчого — українського письменника. Не меншає теж геноцид цілих народів, татарів і німців, останньо репресій зазнали таджики в Азії. Це свідчить про ріст шовінізму й антисемітизму в СССР. Вбивають також за релігію, зокрема баптистів, розігнали вільні синдикати...

Тут почувся голос зі залі: чому тут немає наших синдикалістів? Інший голос відповів: Ми є — вільне СЖТ. Ми запропонували нашому синдикатові (СЖТ) зірвати з псевдо-синдикатами з Москви!

Збільшуються мілітарні тенденції СССР в Африці. За все це морально відповідальна західня інтеліґенція, тому ,,Моральна хартія'' учених усього світу має противитися співпраці з тоталітарними урядами і цим змусити їх дотримуватися постанов міжнародного права. Це брехня, що ми проти ,,детанту'' і культурного обміну''. Ми протестуємо проти того, щоб диктатури використовували мистців і учених як димову завісу. Останнім прикладом такого блахману може бути пам'ятник Шевченкові у Парижі, якого совєти поставили у Парижі тоді, коли там, в Україні, його цензурують. І ось советські журналісти писали, що французький нарід узяв громадну участь у тому ,,святі'', але я там бачив тільки французьких поліцистів і кгбістів (сміх). А втім, побачимо це зараз на фільмі. Ми за те, щоб мистці й науковці вільно виступали там, де їх запросять, але ми проти оплескування тих, кого СССР висилає для сипання піску в очі. Прикро, що представ-

(Продовження на ст. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА МОВА В ПРОФЕСІЙНОМУ ЖИТТІ

Зміст доповіді проф. Ярослава Рудницького, виголошеної на 18-му Науковому З'їзді [illegible] Лікарів Америки [illegible] Канади.

Виходячи з даних початку 1970-их років, які він зібрав у часі своєї кругосвітньої подорожі, доповідач ствердив катастрофальний спад числа українських мовників в останніх роках, не зважаючи на зовнішні умовини, назагал сприятливі для мовного розвитку (політика багатокультурности, допомога школам, організаціям, установам). На питання, чому ми перейшли ,,точку безпеки'', тобто більш як 50-відсоткову втрату рідної мови, зокрема в Канаді, автор відповів аналізою двох аспектів українського мововжитку поза українською Батьківщиною: наша настанова до рідної мови, яка часто-густо обмежує її вживання виключно до сцени й фольклору (т. зв. ,,сценічно-фольклорне українство''), залишаючи інші сфери життя (родина, школа, товариство) неукраїнському, чужому мововжиткові, та врешті формально-правне, конституційне забезпечення української людини на поселеннях, тобто, леґалізації українського ,,Я'', як рівноправного чинника в країнах поселення.

Коли йде про українську професійну мову в діяспорі, зокрема медичну термінологію, то доповідач заявився за ліберальним підходом до розв'язування професійно-мовних проблем. Коли хто не знає, може не мав змоги вивчити медичне слівництво, то він повинен мати змогу вживати іншомовні, міжнародні терміни в своїй практиці, напр. ,,апендицит'' замість ,,запалення сліпої кишки'', ангіна пекторіс'', замість ,,грудна жаба'', ,,епілепсія'' замість ,,падавиця'' й т. п. Краще вже вживати професійних інтернаціоналізмів, як переходити в чужу, неукраїнську мову, мовляв, вона обмежена тільки до сценічно-фольклорного вислову, а міжнародна лексика їй недоступна. Екстремний пуризм у професійному слівництві веде до крайньої настанови молодшого покоління: вживати виключно англійської мови в праці, мовляв, у рідній мові ,,не існують'' медичні терміни, що їх прийнято в міжнародному вжитку. Це неправильна настанова.

Назакінчення доповідач висловився прихильно про УЛТПА з його виданнями: ,,Лікарський Вісник, словником Галана та Науковими З'їздами та подав свою формулу збереження українства в діяспорі: Уд = д/м + Г Ут/Кп (Українець у діяспорі це двомовна істота, що гармонійно балансує українські традиції з культурою країни поселення.

Галина Мухина

З'ЇЗД УЛТПА У ВІННІПЕЗІ — СПОСТЕРЕЖЕННЯ

(30 червня — 4 липня 1978)

(1)

Які спостереження може поробити журналіст, неспеціялізований у медицині, зі з'їзду, на якому в основному говорилося на професійні теми? На перший погляд, здавалося б, ніяких. Крім, може, технічних. Але кого справді цікавлять технічні сторони з'їздів, чи звичайні протокольні звідомлення, якими пересичена українська преса? Для цього досить передрукувати програму з'їзду, вплести в неї ,,великих слів велику силу'', проспівати дитирамби кому треба й не треба й на цьому закінчити. Просиджувати на з'їзді, вислуховувати незрозумілих доповідей зовсім непотрібно. Такий, власне, підхід наглядно демонстрували представники української преси, точніше вінніпезької, бо інших не було. Дехто з них появлявся на обідах, абож на бенкеті. Так воно в нас заведено й можливо тому наше суспільство, не сподіваючись ніякого оригінального думання від українського журналіста, не поважає його, або просто дивиться на нього, як на порожнє місце. Доказом цього може посвідчити такий факт: один з американських лікарів спитав мене:

— Ви щось розумієте з того, що тут говорять?

Розумію стільки, скільки вимагає цього моя функція тут — бути мостом між вами й суспільством.

— О!... добре, що ви розумієте, — сказав саркастично лікар і додав — бо я сам половини з того не розумію.

Може я була б нагрубіянила лікареві, якби не знала стану української журналістики та якби не те, що й передо мною стояло подібне питання, коли вінніпезький Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки, що був відповідальним за організацію з'їзду, запропонував мені написати репортаж для ,,Свободи''. Доручено мені, звичайно, торкнутися не професійної сторони з'їзду (про це писатимуть кваліфіковані люди), а його значення для українського суспільства. Під таким кутом я дивилася на з'їзд і під таким кутом буду писати про нього.

Уперше за всю історію Українського Лікарського Товариства Північної Америки з'їзд відбувся на терені Канади з ініціятиви Головної Управи Товариства й завдяки вінніпезькому Відділові, який був створений усього три місяці тому. Хоч назва Товариства й охоплює весь Північно-Американський континент, УЛТПА насправді корениться в Америці. В Канаді, якщо відділи й існують, то вони дуже малі й діяльність їхня не тільки незначна, але й взагалі сам факт їхнього існування майже невідомий. Причин для цього, очевидно, багато. Одна з основніших це та, що хоч наших лікарів і єднає українство, проте, по суті, вони інтегровані в дві різні соціяльні структури — американську й канадську. І хоч на перший погляд різниця між ними може й не така велика, однак, якщо взяти до уваги ролі, які відіграють українці в Америці та українці в Канаді, то під цим оглядом соціяльні структури їхніх суспільств виявляться набагато відмінними, а то й полярно протилежними. Цього свідомий кожен, хто стежить за розвитком політики багатокультурности в Канаді й політики ,,мелтінг пат'' в Америці.

Українські лікарі в Канаді завжди мали більше можливостей задовольнити свої професійні потреби на загальноканадських медичних форумах, ніж українські лікарі в Америці. Це, мабуть, і було однією з причин, чому УЛТПА розвинулося в Америці, а в Канаді ні. Для ілюстрації цього явища можна наводити багато прикладів. Це було промовисто засвідчене й на самому з'їзді. Для того, щоб УЛТПА було прийняте до Американської Медичної Асоціяції, треба було, як мене інформували, вісім років наполегливих старань. А у Канаді? Голова Канадської Медичної Асоціяції, виступаючи на з'їзді українських лікарів, без ніяких попередніх заходів з боку Відділу, сам закликав Відділ вступати в члени Асоціяції.

Два різні підходи, два різні розуміння завдань УЛТПА були відчутними в усій атмосфері з'їзду. Українські лікарі з Америки концентрувалися головно на професійних, клінічно-точних темах: ,,Болі шиї і рамена''; ,,Зламання шиї''; ,,Хірургічне лікування глухих пацієнтів''; ,,Інтервенне кормлення''; ,,Найновіші досягнення в ділянці цісарського прорізу''; ,,Діягностика карциноми шийки матиці''; ,,Роля перукції в медичному огляді живота''. Таких тем було ще п'ятнадцять. Вийняток становили три доповіді, прочитані вінніпезькими лікарями, що якоюсь мірою стосувалися медицини й суспільства та всього-на всього одна доповідь, також прочитана вінніпезьким лікарем, що стосувалася медицини й українського суспільства.

Відзначаю вінніпезців і трохи довше зупинюся на їхніх темах не з льокального патріотизму, а тому, що, на мою думку, їхнє бачення й розуміння завдань Товариства, проявлене в підборі тем, є більш реальне й краще виправдує саму ціль існування Товариства, ніж розуміння українських лікарів в Америці. Наш читач, зокрема той, хто читає лише українську пресу, малощо поінформований про різні соціяльно-медичні процеси, які відбуваються в його світлі. На ці інформації він може чекати лише від лікарів-українців, від їхніх з'їздів. Якщо вже існує Товариство Українських Лікарів, то, на мою думку, його першочерговим завданням повинно бути не дублювання загально-американських чи загально-канадських лікарських з'їздів і не лише вправи з української медичної термінології та мови, а конкретне відношення до суспільства взагалі, а до українського зокрема. В іншому випадку, існування такого Товариства в Канаді невиправдане й не диво, що воно не знайшло тут ґрунту для свого розвитку. Український лікар у Канаді, якщо в нього є бажання належати до українського організованого сегменту, то він належить до Клюбу Українських Професіоналістів, що сьогодні відіграє чи не найбільш домінуючу ролю в українському громадському та культурному житті.

УЛТПА в Америці має, звичайно, свої традиції й свої потреби, що виправдують його існування. Однак в Канаді, де українське суспільство, в тому й лікарі, стоїть на більш реальних основах, функціонує в іншому суспільному укладі, в іншій державній політиці, потреби Товариства українських лікарів логічно повинні бути іншими. Якщо Товариство мало б розвинути свою діяльність у Канаді, то, також зовсім логічно, не як копія Товариства Американського.

Це було засвідчене й на самому з'їзді підбором тем канадських лікарів, що випливали не з бажання заманіфестувати свою іншість, а з глибоко інтерналізованого соціяльного виховання країни, в якій вони живуть і працюють. (Я не кажу, що американське соціяльне виховання гірше, а кажу, що воно інше).

Д-р І. Каліцінський опрацював тему, що сьогодні являється великою проблемою і для медицини, і для всього суспільства — це пацієнти старші віком, кількість яких, внаслідок досягнень медицини, постійно зростає. Для ілюстрації д-р Каліцінський покористувався дослідами, які виявили, що в 1977 р. 10 відсотків манітобського населення складалося з людей у віці 65 років і більше. В дослідах передбачається, що до 2031 року цей відсоток подвоїться. Суспільство, в якому буде 20 відсотків людей у віці 65 років і більше, змушене буде в багатьох випадках модифікувати свою структуру. Наприклад, якщо сьогодні працює шість людей на одного пенсіонера, то за 50 років на нього буде працювати лише трьох людей. В 1977 р. з усіх фондів медичного забезпечення (МГСЦ) на пацієнтів у віці 65 років і більше було видано 110 мільйонів, або 30 відсотків всього бюджету. Якщо такий стан продовжуватиметься, то за 50 років 60 відсотків всього бюджету йтиме на старших.

Медична опіка й родинне піклування старшими людьми повинні йти впарі. В майбутньому, силою обставин, родинне відношення до старших повинно кардинально змінитися. У сучасних обставинах старші люди ізольовані від родини. Родина не допомагає, а навпаки, причинюється до дезорієнтації пацієнта тим, що відвідує його в неділю, часто раз на декілька місяців, а в понеділок пацієнт попадає в ще більшу порожнечу та депресію. Для окреслення такого стану медицина вже має навіть відповідний термін — ,,Понеділковий синдром''. Загальне збентеження — це основна причина депресії, дуже поширеної серед старших людей, внаслідок якої приходять ментальні захворювання. На жаль, за цей стан найчастіше відповідальною є родина, а не медична опіка, завданням якої є лише симптоматичне лікування.

(Продовження буде)

У червні рівень безробіття драстично зменшився

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що протягом червня рівень безробіття зменшився з 6.1 відсотка всієї робочої сили країни до 5.7 відсотка, що представляє собою драстичне одномісячне зменшення. Новий рівень безробіття—це найнижчий за останніх 4 роки, що викликало вдоволення в Білому Домі та Конгресі. Однак, деякі урядові екомоністи та спеціялісти з приватного сектора перестерігають, що протягом наступних кількох місяців безробіття може знову зрости, беручи до уваги факт, що передбачається сповільнення економічного розвитку протягом решти 1978-го року і в наступному році.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

УПРАВА СТАНИЦІ Б-ВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ в ЛІГАЙТОНІ спільно з УПРАВОЮ СТАНИЦІ Б-ВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ та УПРАВОЮ ОСЕЛІ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛІГАЙТОНІ

дня 22-го і 23-го ЛИПНЯ ц. р. відмічують на Оселі ім. О. Ольжича

35-ту РІЧНИЦЮ ЗОРГАНІЗУВАННЯ ДИВІЗІЇ

і

34-ту РІЧНИЦЮ ВЕЛИКОЇ БИТВИ ДИВІЗІЇ ПІД БРОДАМИ

Проситься всіх колишніх вояків Визвольної Боротьби Українського Народу і всіх членів Організації Українського Збройного Підпілля та все патріотичне наше громадянство з округи прибути на згаданий кінець тижня на Оселю ім. О. Ольжича до Лігайтону і спільно відмітити ті важні історичні річниці.

Всіх учасників зустрічі проситься взяти участь в Службі Божій, яка в намірені успіху визвольної боротьби нашого народу буде відправлена в каплиці на Оселі в НЕДІЛЮ 23 ЛИПНЯ ц.р. о годині 11-ій. По Службі Божій буде спільний обід для всіх учасників зустрічі і коротка доповідь про історичну важливість тих подій нашої визвольної боротьби.

УПРАВА ОСЕЛІ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛІГАЙТОНІ

СЕКРЕТАРІЯТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РУХУ

запрошує усіх заінтересованих Громадян, а зокрема Студентську Молодь на

ВАКАЦІЙНИЙ СЕМІНАР

на тему:

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ДВАДЦЯТОГО СТОРІЧЧЯ

ДОПОВІДАЮТЬ:

1. Д-р проф. МИХАЙЛО ВОСКОБІЙНИК: „На порозі нашого сторіччя (період 1900-1914).
2. Д-р проф. ТАРАС ГУНЧАК: Війна і революція (1914-1921).
3. Д-р ВАСИЛЬ ГРИШКО: Міжвоєнний період на ЦСУЗ (1921-1939).
4. Мгр РОМАН ІЛЬНИЦЬКИЙ: Міжвоєнний період на ЗУЗ й еміграції.
5. Д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП: Друга світова війна (1939-1945).

Семінар відбудеться

на оселі Українського Братського Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

в суботу і неділю, 26 і 27 серпня 1978 року

Початок о год. 11-ій ранку

- Реєстраційна оплата $5.00.
- Нічліг і прохарчування на „Верховині" $30.00.
- Зголошення враз з оплатою за нічліг просимо пересилати найдальше до 12-го СЕРПНЯ, на адресу:

Roman Borkowsky
184 Hillside Ave., Yonkers, N.Y. 10703
Tel.: (914) YO 8-1286

Карпатський Лещетарський Клюб

влаштовує

в днях **12 і 13-го серпня 1978 року на кортах „СОЮЗІВКИ"**

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР у ПОДВІЙНІЙ ГРІ (чоловіків і юнаків) та у МІШАНІЙ ГРІ

- Початок подвійних гор чоловіків в суботу, 12-го серпня, год. 10-та рано, подвійних гор юнаків і мішамих гор год. 1-ша по полудні (субота).
- Вписове $3.00 від особи.
- Особиста реєстрація змагунів на Союзівці — година перед початком змагань.
- Нагороди уфундовані Управою Союзівки: за перше і друге місце у групі чоловіків та у мішаній грі, за перше місце в рунді „потішення" та за перше і друге місце в групі юнаків.
- Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки:

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

Помер мистець Василь В. Кричевський

(С. С.) — У п'ятницю 16 червня ц. р., о 8-ій годині вранці помер в лікарні Маутен Вю, Каліфорнія, визначний мистець Василь Васильович Кричевський на хворобу легенів-емфізему.

Народився 1901 року в Харкові в родині відомого маляра-архітекта Василя Григоровича Кричевського. Мистецьку освіту здобув в Академії Мистецтв у Києві. По закінченні 1923 року, викладав мистецтво у художньо-індустріяльній школі у Києві, працював у Кіностудії Довженка, оформляючи декорації, костюми, реквізит. 1949-го року прибув до Америки, де продовжував свою мистецьку діяльність у галузі портрету, краєвиду та графіки. Брав участь у багатьох спільних і сімох самостійних виставках. Остання самостійна виставка сл. п. Василя Кричевського відбулася в Едмонтоні 25-го вересня 1976 року; відкрив її едмонтонський мистець Іван Кейван такими словами: ,,...на стінах залі бачимо 40 картин, що їх виконав мистець в останніх десятиріччях, картин вийняткової мистецької вартости. Ці картини говорять про Кричевського як про майстра малярства високої якости, вийняткової культури, та майже безконкуренційної малярської рутини. В. Кричевський молодший став клясичним прикладом чисто українського мистецтва, без будьяких чужих впливів, зокрема російських. Кричевський це мистець-лірик і цей його ліризм проявляється у кожній його картині. Проте він лірик-оптиміст; його кольори живі й сочисті, соняшні і життєрадісні, він неперевершений мистець неба і хмар, і в цьому жанрі він, мабуть, безконкуренційний."

У неділю, 25-го червня, відбулася панахида за спокій душі покійного В.В. Кричевського в Лос Анджелесі у православній церкві, яку він розписав. Відтак покійного мистця поховали на українському православному цвинтарі у Баунд Бруку, де Владика Митрополит Мстислав довершив чину похорону.

Замість квітів проситься складати пожертви на фонд В. В. Кричевського. Адреса: Ukrainian Academy of Arts and Science; 206 West 100 St., New York, N.Y. 10025.

Микола Понеділок

Рятуйте мою душу

ПОВІСТЬ

Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО

Сторінок 503 Ціна 8:00 дол

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Оселя „ВЕРХОВИНА" Ґлен Спей, Н. Й.

ТАНЦЮВАЛЬНІ ЗАБАВИ

Субота, 15-го липня 1978 року
Оркестра: **„Соняшник"**

Субота, 22-го липня 1978 року
Оркестра: **Богдана Гірняка**

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА в ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й.

запрошує Парафіян і Українське Громадянство на

ХРАМОВЕ СВЯТО

в неділю, 16-го липня 1978 року

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА, о год. 11-ій ранку.

Після Служби Божої —

ПІКНІК на Оселі УРСоюзу „Верховина"

Квитки на автобус, який від'їде з-під Українського Народного Дому, 9-та вул. і 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й., можна набути в Українській Православній Кредитівці, 304 Схід 9-та вул. до 13-го липня. Тел.: (212) 533-2980.

ПАРАФІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧІКАҐО

повідомляє, що

ДЕСЯТЕ ЮВІЛЕЙНЕ ХРАМОВЕ СВЯТО СОБОРУ

відбудеться

в неділю, 30-го липня 1978 року

ЗА ТАКИМ ПОРЯДКОМ:

год. 10:30 — Соборна Свята Літургія
год. 12:00 — Водосвяття і благословення мозаїки на фронті Собору „Хрещення України".
год. 1:00 — Празниковий обід в авдиторії Собору.

ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ ЗАПРОШУЮТЬ ПАРАФІЯН, ПРИХОЖАН І ГОСТЕЙ

Отці Душпастирі і Парафіяльна Рада

Увага! ОСТАННЄ ОГОЛОШЕННЯ! Увага!

МУЗИЧНО-РОЗВАГОВИЙ ТАБІР Українського Хору „Молода Думка" в Ню Йорку

відбудеться від 23-го липня до 12-го серпня 1978 року на Оселі УРСоюзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

для молоді від 8-16 років.

За анкетами зголошень проситься звертатися до ВАСИЛЯ СОСЯКА
70-44 Loubet St., Forest Hills, N.Y. 11375
Tel.: (212) 544-0119 — веч., (212) 586-1523 — вдень.

Річні Загальні Збори СУМА в Клівленді

Дня 12-го лютого ц. р. відбулись 28-мі Річні Збори Клівлендського Осередку СУМА ім. Гетьмана Богдана Хмельницького, що їх відкрив уступаючий голова Мирослав Почтар. Голова привітав членство і гостей, прохаючи членство вибрати Президію Загальних Зборів. До Президії запросив П. Райца таких осіб: Роман Почтар — голова, д-р Богдан Чепак — заступник голови, Іван Павник та Павло Присяжний — секретарі. Роман Почтар подякував за довір'я, а І. Павник прочитав протокол з минулих Зборів СУМА, приймаючи звіт з малими поправками.

Номінаційну комісію очолювали: П. Райца, М. Рибій, Р. Почтар і В. Шудан. В дійсності Номінаційну комісію вже перед тим покликала попередня Управа для того, щоб підшукати її склад і тим самим прискорити Збори, але всеодно присутні голосували і одобрили згадану Комісію, а іншої листи не було.

Мандатну комісію очолили: проф. Григорій Лінчевський, І. Стадник і С. Савчак. Не зважаючи на сніги і морози, було 39 членів і 7 гостей.

Привіти склали: Г. Головка — координатор СУМА на стейт Огайо, І. Вільшанецький — Визвольний Фронт УПА ім. ген. Тараса Чупринки, А. Черень — СУМА ім. Тараса Шевченка на Пармі і д-р І. Захарій — Пластова Станиця в Клівленді і Р. Почтар — Кредитова Кооператива Клівленд - Парма. Ці панове висловлювали вдячність Клівлендському Осередку СУМА за його дбайливу діяльність в українській громаді, а головно за працю над вихованням і збереженням юної сумівської молоді.

Після привітів почались звіти уступаючої Управи СУМА за минулий рік: І. Павника — секретаря, проф. Г. Лінчевського — преси, С. Крісдатого — культурно - освітнього референта, П. Венґрина — булавного Ю. Сума, Віри Напори — жіноцтва СУМА, М. Гамуляка — фінансового референта, Т. Мацеха — кольпортера і д-ра Б. Чепака — за лікарську опіку на таборі Ю. СУМА „Хортиця": Він подякував подрузі Ірці Зварич — санітарці за фахову опіку під час таборування. Відтак приступлено до дискусії над звітами, а слово забирали: В. Кметь, О. Бартків, М. Зварич, Г. Кріслатий, І. Олійник, П. Венґрин, С. Кріслатий, П. Райца, І. Стадник, О. Блашків, С. Савчак і Р. Почтар.

По всіх формальностях Ю. Коцюмбас подав внесок від Контрольної комісії дати абсолюторію уступаючим членам, після чого приступлено до вибору нових членів на 1978 р.

Новий склад Управи: М. Почтар — голова, П. Райца — 1-ий заступник, П. Присяжний — 2-ий заступник, І. Павник — секретар, В. Шудан — фінансовий референт, С. Кріслатий — культурно - освітній референт, М. Рабій — головний виховник, П. Венґрин — булавний Ю. СУМА, Дарка Павник — булавна Дружинників СУМА, Віра Напора — референт Жіноцтва, С. Кавка — господарчий референт, М. Гамуляк — кольпортер. Анна Тарнавська і І. Захарій — суспільна опіка. Вільні члени — Т. Мацех, Юля Зварич, Ірка Зварич, Б. Синенький, Д. Мирун, І. Оліяр, М. Лішнянський і проф. Г. Лінчевський.

Дирекція Дому СУМА: С. Савчак — голова, І. Стадник і М. Напора — заступники, Дарка Павник — книговод, О. Теркаля, В. Добромильський і Ф. Райца — члени. Контрольна комісія: Р. Почтар — голова, М. Дідич і Ю. Коцюмбас — члени. Товариський суд: С.Дзюба, Г. Кріслатий та І. Ющак.

Загальні Збори Осередку СУМА в Клівленді закінчено піснею - молитвою „Боже Великий".

Володимир Кметь

ФІЛЬМ ПРО ШЕВЧЕНКА...

(Продовження зі стор. 2-ої)

ники західніх Церков не знаходяться між нами, щоб запротестувати проти сковування вільної думки, а навпаки: католицькі й протестанські священики не соромляться діставати московські ордени ,,за мир!'' (оплески і сміх). Хай вони собі прочитають те, що пишуть в СССР про релігію! А ці туристи, що їздять туди, хай вияснять тутешнім робітникам, як Брежнєв допомагає Аргентині товарами, що їх совєтські моряки ладують для аргентинських кораблів. Тоді може тутешні друкарі відмовилися б друкувати для ,,Правди''! Бож у тоталітаристів немає ,,лівих'' й ,,правих'', як і немає ,,чистої'' науки, в яку вірить західня інтелігенція, немає ,,чистого'' мистецтва, ні ,,чистого'' спорту! І це не ми запаскуджуємо ці ,,чисті'' речі! Адже ,,чисті'' лікарі в СССР співпрацюють з КГБ, а ,,чисті'' психоаналісти допомагають при ,,допросах'', і коли тут слухають совєтських ,,чистих'' мистців, то там судили українця за те, що він пройнявся ,,реакційним'' екзистенціялізмом! Ось чому треба говорити про ,,моральну хартію і бойкот'', але тимчасом запрошую вас поглянути на фільм про Тараса Шевченка!...'' Рясними оплесками подякували присутні Плющеві, на залі згасло світло й почався звуковий і кольоровий фільм.

ЮВІЛЕЙ 30-РІЧЧЯ АМЕР. НТШ В ЧІКАҐО

Чікаго. (Ю. М.). — Ювілейний Громадський Комітет і Осередок Праці НТШ влаштовують тут в суботу, 30-го вересня 1978 року, о год. 6:30 вечора, відзначення Ювілею 30-річчя Американського Наукового Товариства ім. Шевченка. Ювілейну доповідь виголосить проф. д-ра Ярослав Падох, голова НТШ в Америці. Буде виставка видань А. НТШ та коротка мистецька частина. Імпреза відбудеться в авдиторії Собору святих Володимира й Ольги.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Приятеля

бл. п. д-ра Володимира Івануси

складаємо суму 50.00 долярів на Український Студійний Інститут при Гарвардському Університеті.

Інж. Орест і Марія ГЛАДКІ
Нестор КОГУТЯК

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА і ДІДІ

бл. п. Полковника АРГІППА ЙОСИПОВИЧА КМЕТИ

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

у суботу, 15 липня 1978 р., о год. 9:30 рано в церкві Всіх Святих

201 Схід 11-та вул., при 3-ій Авеню в Ню Йорку

Дружина — ЄВСТОЛІЯ
Син — ІГОР з дружиною НАДІЄЮ
Внуки — АНДРІЙ і ОЛЕКСАНДЕР

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МОЄЇ НАЙДОРОЖЧОЇ МАМИ

бл. п. АННИ ШКОДИ

Віндзор, Онт., Канада

Вже рік минає,
Як нашої Мами, між нами немає,
Квіти ріжнобарвисті засилаю,
В гарячих сльозах я їх обливаю.

Я Вас голосно кличу — Мамо,
Жалісно над гробом ридаю,
Мамо ж, — моя Мамо, прилиньте,
Я Вас з усіх боків виглядаю.

Звідки ж Вас виглядати,
Скажіть, де Вас Мамо, ожидати,
Серед темної ночі,
Буду я Вас зустрічати.

Як згадаю наше майбутнє,
Ми плачемо й плакати будем,
Бо нашої рідної Мами,
Вже більше між нами ніколи не буде.

Дочка КАТЕРИНА ЛІПІНСЬКА
з Каліфорнії

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Знайомих і Друзів, що 26-го червня 1978 року, по дуже важкій недузі, упокоїлася в Бозі, наша Найдорожча ДОНЯ, ЖІНКА і ТЕТА

бл. п. ІРИНА СТЕФАНІЯ з ВАСИЛЬОВСЬКИХ ПАНАСЮК

Горем прибиті:
мати — СТЕФАНІЯ ВАСИЛЬОВСЬКА
муж — ВОЛОДИМИР
Брат з Родиною в Англії
Ближча і дальша Родина в Америці

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 29-го червня 1978 року, несподівано, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий БАТЬКО

бл. п. СТЕПАН ЗАЛЬОПАНИЙ

Уродився 17-го серпня 1900 року в селі Настасів, пов. Тернопіль.

ПОХОРОН відбувся дня 3-го липня 1978 р. з церкви св. Константина, а відтак на цвинтар св. Антонія в Міннеаполісі, Мінн.

Покійний Степан залишив у глибокому смутку:

дочку — МИРОСЛАВУ з мужем ЕВГЕНОМ НАЛИВАЙКО
та Родину в Америці, Україні і Канаді

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЛУК'ЯНЕНКО ВИСТУПАЄ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ведінки — все те, що стосується її безпосереднього буденного життя. Кожен по-своєму бере ложку, хліб жує, взуває шкарпетки і човгає чобітьми. Як папілярні лінії на пальцях у кожного з нас свої неповторні, так свій і неповторний комплекс звичок і рис характеру. Та коли папілярні лінії нікого ближнього не турбують, бо не демонструють себе ближньому, то звички часто-густо не залишають його байдужим, бо проявляються назовні і сприймаються ним. Це — фізіологічний рівень життя людей. На цьому рівні середовищем людини є її безпосереднє побутове явище: камера, сім'я, місце праці. На цьому рівні велика (позитивна) людина може бути негативною і не вельми добре впливати на ближнього. Пан Шумук колись розповідав, як один курінний виходив перед люди абиякенькою ходою і в непочищених чоботях, а його джура козирем виступав у лискучих чоботях, мов кресав, і люди сприймали джуру на командира, а командира — за джуру. Айнштайн, кажуть, був страшенно неохайний і з ним гидко було сидіти за одним столом.

Якби з курінного та Айнштана брати приклад, це був би поганий приклад ,і рівні побутовому вони, ясна річ,не були взірцем.І на цьому рівні люди їхнього безпосереднього середовища могли мати їх за ніщо. А хіба мало хто з вас був зі своїми домочадцями у конфлікті: ви думаєте над національними проблемами, зате не дуже практичні ми кухні, в хаті, на базарі, а ваші домочадці неспроможні піднятися до розуміння широких проблем і вашої самовідданости їм, зате практичні й закидають вам, що ви за „дурною головою" не там поставили баняк, щось прогавили в магазині, бо не вміє лізти крізь юрму до прилавка, не здібні дістати дошку на полиці — одне слово, для практичних домочадців ви нікудишній чоловік. Може десь в глибині душі вони й розуміли вашу вищість, але з того, таки практичного досвіду вони затямили, що ,політикою займаються тільки дурні, бо хто ж розумний б'є головою в стіну!' (А потім, коли вас правді посадили, вони могли урочисто себе поздоровити: ,Бач, ми застерігали, ми казали, що посадять, от і посадили — які ми розумні й далекозорі!')

Гегель писав: ,Для лакея нема героя, але не тому, що останній не герой, а тому, що той — лакей — з яким герой має справу не як герой, а як людина, що їсть, п'є, одягається, тобто загалом має з ним справу з боку одиничности і уявлень'. (Феномелогоя духа, стор. 357—358. ...

Але є друга сторона людської особи, є зовсім інший рівень — рівень національних інтересів, мистецтво стратегії, де генерал серед інших стратегів посідає неабияке місце: він — світла голова, талант, що веде армію до перемоги і рятує батьківщину.

Це споконвічна проблема: малі не розуміють великих, егоїсти не розуміють альтруїстів, обивателі на розуміють патріотів.

Із-за багатьох різних причин, зумовлених неволею, сталося так, що у Вашій увазі все більше місця стали посідати побутові проблеми і поступово зумовляти всі Ваші взаємини. На спромоглися ви вийти з цього рівня і при оцінці Вашого конфлікту з паном М. і тому вчинили помилковий крок.

Погляньмо тепер на питання, чи велика людина в усьому велика?

Ви, либонь читали біографії великих людей і знаєте, що суспільна сутність людини і її приватна сутність — не одне і теж. Навіть навпаки дуже часто суспільна сутність особи є щось зовсім відмінне від її оривативної сутности.

Хіба не був Нікколо Паганіні для його імпресаріо простофілею, якого можна обдурювати? Хіба не був Панько Куліш грубим забіякою для селян, якого треба було зі злости спалити? Та для української і італійської нації мають значення не неділова непрактичність і забиякуватість, а музичний талант першого і літературний талант і патріотизм другого. З точки зору селян він — забіяка, і коли б їм хтось сказав, що Куліш великий патріот, вони, напевне, глузливо кинули б: ,Як він може нести батьківщині добро, коли нас, ближніх, зневажає і чинить нам зло?' Погано, що Куліш мав такий нелагідний характер. І все-таки він — великий син нашого народу...

Хіба це гіпертрафоване славолюбство штовхнуло президента Джонсона подарувати Папі Римському від імені власної доньки зображення власної персони? Ця риса в нього не з'явилася в останній рік. Вона народилася десь на зорі дозрілого віку і примушувала його день і ніч працювати, всебічно розвивати себе, вивчати національні інтереси та думати над шляхами збільшення добра нації і в тому служінні підіймала його від щабля до щабля аж до президентського крісла. Змагання за владу (і славу) відбувалося не в розбійницькій банді (де воно плодило б людям зло), а на ниві служіння своєму народові.

Коли людина відчуває своє покликання в служінні нації і вірно зрозуміла її інтереси, прагнення слави (чи й влади), як внутрішня мета не шкодить загальній справі, а навпаки, є величезною спонукою і двигуном примноження вкладу в спільну справу. Нація програє не тоді, коли багато її синів змагається за лаври першости в служінні їй, а тоді, коли з'являється покоління, котре ні на що не претендує: не претендує на власний світогляд, не претендує на власний погляд щодо долі нації, не претендує на окреме місце в житті чи, скажімо, в літературі — не претендує ні на що, тоді, втративши свою індивідуальність у загальній масі, загубившись, мов сіра вівця, в овечій отарі, вона стає в руках пастуха великою масою глини, котрою можна прихлопнути будь-що живе.

Найсамовідданіша людина все-таки забути сама себе не може: присвятивши всього себе досягненню якогось ідеалу, людина в образі (чи з-поміж) того майбутнього відводить і собі якесь місце. Хай воно буде найскромніше, хай це буде просто цеглинка, одна-однісенька цеглинка. У новій великій будівлі, але не безіменна цеглинка, а її, цеглинка з її ім'ям...

Проблема співвідношення внутрішньої мети і мети як загального ідеалу — дуже важлива проблема, бо має кардинальне значення, відповідь на питання що важливіше для людини, діяча: загальний ідеал, чи внутрішня мета? Якщо для людини добро нації на першомі місці, тоді прагнення до слави правитиме за мотор самоудосконалення і безупинної праці на благо народу, вона не засліпить очі і тоді з Тарасика Шевченка виходить народний Кобзар. Коли ж для людини на першому місці своє самовираження і слава, тоді з'являється Геростат і з такого ж потужнього від природи таланту, що й у Шевченка, виходить Гоголь і ціла зграя інших перевертнів, що ладні служити будь-кому, аби посісти помітне місце...

Не її (людини) уявлення про саму себе, не її мрії, пляни мають значення, а її діла. Коли людина каже, що любить батьківщину, її любов можна виміряти кількісними величинами, спитавши, що вона ладна зробити для її добра. Дасть вона 10 карбованців чи дасть 100? Ладна була піти до в'язниці? На скільки років: на рік? на два? на десять? на двадцять п'ять? І ми бачимо, що одна радо дає 10, але не дасть 100. Сто карбованців вона вже любить більше ніж батьківщину. Друга йде на п'ять років до в'язниці, але коли їй запропонували посидіти десять, вона мовила: ,Хай краще буде все, як є, аніж десять років тюрми'...

З листа пана Шумука та звернення до земляків-краян шановного товариства видно, що пан М. почав відчувати себе суперменом і в неприємний спосіб давати це відчути шановному товариству. Товариство почало заперечувати. М. почав наполягати, а через те, що має холеричний темперамент і не вельми тонке відчування ближнього, то поступово образив усіх і створив украй напружену атмосферу. Товариство вирішило скинути М. з п'єдесталу, на який він претендував і доручило найстарішому написати про нього всім, всім, всім в Україні і не в Україні сущим, а потім для більшої ваги ще послало землякам-краянам листа про відлучення пана М. від свого товариства.

Товариство не поставило М. як явище, як факт в історичний ланцюг: минуле-сучасне-майбутнє. І мабуть, через це не конкретизувало сучасного моменту, а узагальнило його.

Очевидячки претенсії на супермена (конкретно, либонь, на першість у товаристві) йдуть у площині літературній, історичній, а потім уже і в організаційній.

У минулому часі у нього чималі заслуги.

Весь сучасний період з історичного ланцюга він безкомпромісово відстоює загальний ідеал. Тепер, коли вже залишилося небагато цього етапу життя, М. пересварився в безпосередньому середовищі і товариство устами свого найстарішого побратима пише, що для М. особиста мета (слава) дорожча від ідеалу. І товариство додає: ,...в число найкращих часто потрапляли люди, які... навіть постраждали...задля власної слави, імені та інших вузькоегоїстичних міркувань'.

Таке не тільки не трапляється ,часто', а загалом за останні 30 років не мало місця. Хто за останні 30 років пішов до в'язниці з ,вузькоегоїстичних міркувань'? Явна дурниця! З легковажности із-за кумпанії та з інших неповажних причин потрапляли люди на лаву політичних підсудних, але ці люди в таборах каялися й відходили. Але, щоб з,егоїстичних міркувань' іти на 10 —25 років за колючий дріт на ніщимну бурду — такого не бувало ! ! І пан Шумук — ця жива історія післявоєнних таборів — назвати прикладу не зможе.

Коли б для М. слава була найвищою метою, він з його здібностями (про які пан Шумук тепер, щоправда, вже також не високої думки) міг би досягнути не меншої слави, йдучи без жадних страждань за течією. Його твори і його дотеперішній шлях спростовують твердження про те, що ніби-то його внутрішня мета (слава) домінує над загальним ідеалом...

Товариство каже: ,Після того, коли негідні вчинки М. перестали бути нашою внутрішньою таємницею...' Ба! Вони залишилися б Вашою ,таємницею' і в тому разі, коли б вже знали в'язні і наглядачі всієї Мордовії. Конфлікт залишався внутрішньою справою доти, доки Ви самі не понесли його за кордон. І Ви знаєте, чому саме він би залишився ,таємницею': проблема інакодумства і, зокрема, українського націоналізму та сучасного українофільства є загалом таємниця, яку цензура пильно охороняє від широкого загалу. Якщо зрідка вона щось і дозволяє оприлюднити на цю тему, то неодмінно таке, що всіляко пов'язує ідею національної незалежности з експлуататорськими клясами, німцями та збройною формою боротьби, і ретельно уникає сучасного українофільства, його ідейного змісту, його критику сучасної української дійсности, його імен. Без Шумукового листа не могла з'явитися стаття Колодяжного. Данилин лист леґалізував тему і дав право говорити про пана М. та й про інших, якщо буде для них потреба. Хто міг авторитетно, так би мовити, офіційно сказати щось про внутрішні взаємини в товаристві і про пана М. зокрема? Наглядач? С. Мельник? Якийсь кримінальник? Перший не скаже. Другий без КДБ нічого не може. Третій? В який спосіб? Кожен з них зайнятий своєю справою, Ваші взаємини для них стороння річ і вони швидко згладжуються у них з пам'яти після переміни обставин і людей. Ви винесли самі. Всупереч усіх давніх традицій, Ви винесли. Та і як? Пан Шумук написав листа своїм родичам у Канаду. Звідси перший висновок читачів Прикарпатської правди: політичні в'язні листуються зі своїми закордонними родичами — їм це дозволено. Хотіло товариство сказати тисячам читачів таку сентенцію? Другий побічний висновок читачів Прикарпатської правди: пан Шумук знає, що гомонять за кордоном про пана М. і розповідає про це в листі, значить політв'язні дістають закордонні газети, або їм дозволяють мати радіоприймачі і вони слухають закордонні радіопересилання — їм навіть глушіння не заважає. Хотіло товариство сказати таке читачам Прикарпатської правди про свої умовини?

Далі. Немає значення, чи пан Шумук віддав свого листа в руку працівника КДБ чи через цензора туди спрямував, однаково — це донос. Донос гіршого ґатунку! І це автори листа землякам-краянам називають ,доступною формою довести до відома киян і львів'ян та інших людей...' Серед цих ,інших людей' перші — це табірна адміністрація і КДБ. Відколи це донос став ,допустимою формою'?

Існує ,конституційна ґарантія' таємниці лікування. Положення про табірну цензуру, як виняток із закону, дає адміністрації право читати листи, вилучувати, повертати авторові для виправлення тощо. Але Положення не дає права переадресовувати їх кудись у газету, давати їх стороннім людям читати, робити витяги з них, публічно цитувати, чи будь-яким іншим способом оприлюднувати без згоди автора чи адресата. Такою є і практика. Отже, С. Мельник переписував лист і потім передав його для публікації з дозволу пана Шумука. Таким чином п. Шумук вважав за можливе у справі внутрішньої суперечки з паном М. звернутися за допомогою до адміністрації і і знеславляти його разом з тими, хто засудив і тримає за колючим дротом і М. і пана Шумука і все шановне товариство.

Зарозумілість, самозакоханість, зневажання думки інших людей і ще десятки інших вад М. ніщо в порівнянні зі зверненням до адміністрації з таким доносом, бо всі перелічіні вади зачіпають тільки Вас, ближніх його, а знеславлення його і особливо загальна писанина у зв'язку з ним, спільно з Колодяжними завдає удару не тільки пану М., але всім українофілам, усім нам; боротьбу з нестерпною побутовою поведінкою пана М. Ви перенесли на щабель спільної справи і завдаєте удару цій спільній справі.

Адміністрація докладає багато зусиль, щоб політв'язні перебували в постійному нервовому напруженні. На це спрямована величезна кількість різних заходів і, природно, її зусилля дають плоди: підвищення кров'яного тиску, хвороби серця, виразки та гастрити шлунку тощо. У даному разі наслідок вийшов надто екстраординарний!

Колодяжний нічого ни пише про скрайнє нервове напруження, в якому Ви живете. Люди, що не знають, в яких умовах народився лист пана Шумука і спільне звернення, мають право вважати його об'єктивну характеристику і пана М. і їх самих. Недосвідчені люди, котрі ніколи не зазнали тих катувань, що їх зазнає шановне товариство, і не вивчали психології малих неформальних груп, можуть скласти бозна яке недобре уявлення і про М. і про Шумука і про всіх українців за ґратами. Жаль.

Дастьбіг, час усе поставить на місце.

І коли б я звертався до друзів на волі, я б ще додав: не поспішайте їх судити, прикладаючи критерії ваших умов до поведінки в зовсім інших умовах!

Вересень 1977

Левко Лук'яненко".

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ТЕНІСОВІ ТА ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 1, 2, 3 та 4-го вересня 1978 року

на кортах „Союзівки"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1978

І ЗА ЧАШІ

УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ" „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК

в поодинокій грі:

ЖІНОК - ЧОЛОВІКІВ - МОЛ. - СЕНЬЙОРІВ (35-44) - СЕНЬЙОРІВ (45 і 55 р.) ЮНАЧОК-ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із вписовим по $ 5.00 приймає:

Mr. BOHDAN RAK
43-21 49th Street
Long Island City, N. Y. 11104

до 23-го серпня 1978 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться на засіданні Комісії на передодні змагань.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ЯТНИЦЯ, 1 вересня — год. 1:00 по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатись в цій рунді одержать окреме повідомлення від проводу турніру до середи, 31-го серпня.

СУБОТА, 2 вересня — год. 8:30 рано на Союзівці: 1-ша рунда юначок (всі групи), сеньйорів (35 р. і 45 р.) та жінок. Год. 8:30 рано в Ню Полц: 1-ша рунда чоловіків. Год. 10:30 на Союзівці: 1-ша рунда юнаків (всі групи) год. 10:30 в Ню Полц: турнір переможених. Год. 3:30 по пол. на Союзівці: 1-ша рунда сеньйорів (55 р.)

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Р. Ракочий ст.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаціях, можуть змагатись в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

на басейні „СОЮЗІВКИ"

СУБОТА, 2-го ВЕРЕСНЯ 1978

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні та за медалі і нагороди УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях:

Хлопці (8-10 р.) — 25 м довільним
Хлопці (11-12) — 25 м довільним
Юнаки (13-14) — 50 м. довільним і 50 м грудним
Юнаки (15-17) — 50 м. довільним
50 м грудним
100 м змінним

Чоловіки — 100 м довільним
100 м грудним
4 х 50 м гінці — довільним
4 х 50 м гінці — змінним

Дівчата (8-10) — 25 м довільним
Дівчата (11-12) 25 м довільним
Юначки (13-14) 50 м довільним
Юначки (15-17) 50 м довільним і 50 м грудним
Жінки — 50 м довільним і 50 м грудним
4 х 25 м гінці довільним

Провідник змагань: ЯРОСЛАВ РУБЕЛЬ

Зголошення до змагань приймається в суботу, 2-го вересня від год. 9:30 рано над басейном Союзівки.

Початок змагань — субота, 2-го вересня 1978 р., 11-та год. рано, фінали по полудні того самого дня.

Вписове $1.00 від особи.

Змагуни (-ки) можуть брати участь в одній віковій групі (окрім гінців).

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ОПЛАТОЮ $5.00.

(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище: ______
2. Адреса (по-англійськи): ______
3. Телефон: ______
4. Дата народження ______
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь: ______
6. Клюбова приналежність: ______

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club.

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах біля міста Кергонксон, Н. Й.

Кожної п'ятниці, год. 10-та веч. — ЗАБАВА
при звуках оркестри Союзівки під дир. **Олександра Худолія.** *Співає* — **Оксана Борбич-Кордуба.**

Субота, 15-го липня 1978 р.
Год. 8:30 веч.
Андрій Добрянський, *бас-баритон, Метрополітальна Опера — Ню Йорк*
При фортепіяні **Дозя Сигіда**
Гуморист **Володимир Гентіш**
Аня Дидик — *конферансьє*

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
при звуках оркестри **„Союзівки"** *під дир.* **Олександра Худолія.**
Співає — **Оксана Борбич-Кордуба.**

Неділя 16-го липня, год. 12 дня — Виставка дереворитів — Андрія Мадая

Велика холоджена заля „Веселки"
Телефон Союзівки — (914) 626-5641

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНДРЕЙ ШАРЛАЦЬКИЙ, член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестер, Н. Й. Помер 31 січня 1978 р. на 88 р. життя. Нар. 15 грудня 1889 р. в Абличень, Україна; членом УНС став у 1937 р. Залишив у смутку дружину Юлію, дочку Анну, 8 внуків та 3 правнуків. Похорон відбувся 3 лютого 1978 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ІВАН Е. ЯРМИ, член УНС Відд. 293 Т-ва св. Николая в Бруклин, Н. Й., помер 6 лютого 1978 р. на 77 р. життя. Нар. 8 жовтня 1900 р. в Манітобі, Канада, і став членом УНС в 1947 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочки: Гелену Шуберт, Матильду Політски та синів — Александра і Петра. Похорон відбувся 10 лютого 1978 р. на цвинтарі ст. Мерис в Лейквуд, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Пліщак, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

З 1-го липня відкрито відділ з нумізматикою, продаємо і купуємо різні монети.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ЛИПНЯ 1978 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відділ, о год. 1:30 по пол. в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд Іст у Рочестері. Проситься всіх членок прибути та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

РІЗНЕ

Найкраще місце на прийняття, бенкети, ім'янини, хрестини, товариські зустрічі, поминки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
• Власник українець та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

REAL ESTATE

2 separate 4-room houses in excellent condition with municiple water and suwer, oil heat, full basements, etc. in top residential section in Ellenville. Live rent free. Owner must relocate, sacrifice: $29,500.00.

Well-known operating luncheonette-restaurant, excellent location with good money-making history, seats 70, low rent with great potentials. $28,500.00.

KKE REALTY CORP.
90 North Main Street
Ellenville, N.Y. 12428
Tel.: (914) 647-4110 or 647-5547
(evenings & weekends)

4 FAMILY
Income property, upper Vailsburg, quiet residential street, brick front, large rooms, 220 electric, 4 car garage, maintened by owners in spotless condition. Excellent buy, asking only $55,500.
WENZLER
864 Sanford Ave., Irvington, N.J.
Realtor (201) 371-0200

Елленвілл в горах Кетскіл
2 РОДИННИЙ ДІМ
1 м. від села, хата звернена до потока, стеля викінчена деревом, коминок з каменя, ґараж, курник, витікає джерело, неповний акр. землі. Тел. власника: (212) 442-8578 або (914) 647-8968
Дім відкритий від 1 липня до 4 липня, від 1-5 по пол. $34,900. Приймемо оферту.

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568